

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Облікові концепції в системі оподаткування»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Освітня програма «Облік і оподаткування»
Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна, вечірня
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Ганяйло Оксана Миколаївна к.е.н., доцент

ganyaylo.o.m@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4374>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна забезпечує теоретичну підготовку та набуття практичних навичок ведення обліку в системі оподаткування, складання податкової звітності суб'єктами господарювання, внесення пропозицій щодо удосконалення оподаткування з урахуванням міжнародного досвіду; набуття навичок опрацювання і використання податкової інформації в управлінні діяльністю та її вплив на фінансовий стан

Метою дисципліни “Облікові концепції в системі оподаткування” є оволодіння основними концептуальними підходами обліку у системі оподаткування та визначення напрямів гармонізації облікових стандартів і податкового законодавства в частині податкових розрахунків і звітності.

Завданнями дисципліни є набуття теоретичних знань і практичних навиків з метою професійної діяльності, а саме:

організовувати підсистему обліку в системі оподаткування суб'єктів господарювання, зокрема, здійснювати документальне оформлення операцій з нарахування (розрахунку), обліку та сплати податків;

аналізувати наслідки податкових перевірок і виконання податкових повідомлень-рішень;

- використовувати облікову інформацію з обліку податків, зборів (обов'язкових платежів) для складання податкових декларацій та розрахунків;

- набувати здобувачами знань та вмінь щодо аналізу, інтерпретації, обробки матеріалів досліджень;

- отримувати навички роботи з літературними джерелами, підготовки за результатами дослідження публікацій, презентації результатів, підготовки дисертаційного дослідження та захисту матеріалів;

- проводити об'єктивне фахове оцінювання програмного забезпечення для ведення обліку в системі оподаткування, враховувати позитивні і негативні наслідки їх застосування в податкових розрахунках.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК) - Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та

педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, проявляючи лідерські якості під час їх реалізації.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

Програмні результати навчання (РН):

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН11. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми обліку та оподаткування з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

РН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються обліку та оподаткування, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

РН14. Глибоко розуміти теоретичні та методичні аспекти бухгалтерського обліку та оподаткування господарської діяльності суб'єктів аграрного бізнесу, застосовувати їх в практичній діяльності для підвищення ефективності управління діяльністю таких суб'єктів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Розділ 1 Облік і звітність в системі оподаткування: проблеми теорії та практики				згідно з журналом оцінювання в elearn
Тема 1 Генезис та розвиток облікових концепцій в системі оподаткування	2/4	Знати: теоретико-методологічні концепції обліку в системі оподаткування, зокрема, їх генезис та розвиток; організаційно-методичні засади складання податкової звітності та напрямки їх удосконалення; Вміти: формувати і використовувати облікові концепції в системі оподаткування для проведення дослідницької діяльності, враховувати особливості застосування міжнародного і вітчизняного законодавства у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування.	Виконання та здача завдань практичних робіт в elearn	
Тема 2. Міжнародний досвід застосування МСФЗ в системі оподаткування	2/4			
Тема 3. Податкова звітність підприємства: недоліки та напрями підвищення інформаційних можливостей	2/4			
Тема 4. Адміністрування податкових платежів і звітності	4/4			
Розділ 2 Стан, проблеми і напрями удосконалення обліку податкових розрахунків в Україні				
Тема 5. Оподаткування доданої вартості: обліковий аспект	4/6	Знати: методику формування і використання облікової інформації щодо розрахунків по податку на додану вартість, податку на прибуток, податку з доходів фізичних осіб, земельного податку; особливості використання спрощеної системи оподаткування. Вміти: проводити системні наукові дослідження теорії та методології обліку і оподаткування при вивченні об'єкта дослідження; ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку і оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах;	Розв'язок ситуаційних завдань, здача практичної роботи в elearn; самостійна робота	
Тема 6. Облік податку на прибуток суб'єктів господарювання міжнародний досвід та вітчизняна практика	4/6			
Тема 6. Методичні основи моделювання бухгалтерського обліку податкових різниць	4/4			
Тема 7. Моделі зв'язку інформації фінансової та податкової звітності з податку на прибуток	4/4			
Тема 8. Оподаткування доходів фізичних осіб: міжнародний та	2/4			

вітчизняний досвід		розуміти теоретичні та методичні аспекти обліку та оподаткування господарської діяльності суб'єктів аграрного бізнесу, застосовувати їх в практичній діяльності для підвищення ефективності управління діяльністю таких суб'єктів; формувати нові наукові дослідницькі результати за обраною темою		
Тема 9. Застосування спрощеної системи оподаткування: міжнародний та вітчизняний досвід	2/4			
Тема 10. Податок на майно: особливості адміністрування	2/5			
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний або сімейні обставини).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Анотований показчик результатів наукових досліджень Науково-дослідного інституту фіскальної політики (2017–2018): наук.-інформ. вид. / НДІ фіскальної політики. Ірпінь, 2019. 157 с. URL: <https://www.ndifp.com/413/> (дата звернення: 20.08.2023).
2. Бухгалтерський облік, аналіз, контроль, оподаткування: актуальні проблеми та перспективи розвитку: монографія, Кривий Ріг. ДонНУЕТ, 2020. 140 с.
3. Волохова І.С. Трансформаційні процеси у податковій системі України. : монографія. / За редакцією І.С.Волохової Одеса: АтлантВОІСОІУ, 2018. 384 с.
4. Гавриленко Н.В. Емпіричний аналіз взаємозв'язку факторів оподаткування і підприємницької активності//Інноваційна економіка. 2012. №5.С.285-289
5. Ганяйло О.М., Карасюк В.С. Реалізація податкових інновацій для українських стартапів. Біоекономіка і аграрний бізнес. 2021. Том 12. № 3-4 (2021). С.90-100

6. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС : монографія / К. В. Безверхий [та ін.]. Київ : АртЕк ; ДУІТ, 2018. 415 с.
7. Гармонізація податкового та бухгалтерського обліку в контексті оподаткування прибутку підприємств в Україні: монографія / [Огороднікова І. І., Серебрянський Д. М., Смірнова О. М., Стадник М. В. Турянський Ю. І.]; за заг. ред. Д. М. Серебрянського. – К.: Алерта, 2013. URL:<http://ndi-fp.nusta.com.ua/files/doc/garmon-tax-acc-2013.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
8. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії : [монографія] / [Білецька Г. М., Кармаліта М. В. Куц М. О. та ін.]. К.: Алерта, 2012. 222 с.
9. Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація: монографія/С.Ф.Голов, В.М.Костюченко, Р.В.Кузіна. Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 252 с.
10. Єфименко Т. І. Фіскальний простір антикризового регулювання/Т.І. Єфименко. ДННУ «АФУ», 2012. 332 с.
11. Євдокимов В.В. Асиметрія бухгалтерської інформації та шляхи її мінімізації / В.В. Євдокимов // [Електронний ресурс]. URL.: http://kapitanvova.ucoz.ua/_ld/4/463_15. (дата звернення: 15.02.2024).
12. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
13. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : монографія / Г. Г. Кірейцев. Житомир: ЖДТУ, 2007. 236 с.
14. Крисоватий А.Оподаткування багатства: виклики для України. Журнал європейської економіки, 2015. Т. 14, No 2. С. 183-204. URL.: <http://nbuv.gov.ua> (дата звернення: 15.02.2024).
15. Кузнецов К. Як криза змінює податкову систему // Економічна правда. URL.:<http://www.epravda.com.ua/>
16. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік в умовах інтеграційних процесів: сучасний стан та напрями розвитку : монографія / О. П. Кундря-Висоцька, І. М. Вагнер, М. І. Клюс. К. : УБС НБУ, 2013. 286 с.
17. Концепції та парадигми у розвитку теорії та методології обліку: навч.посіб. В.М. Савченко, О.В. Юрченко, Л.В. Кононенко, О.В. Пальчук, І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова, О.М. Гай; за заг. ред. В.М. Савченко. Кропивницький: 2021. 362 с.
18. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку [Текст] : монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. Львів : ЛКА, 2015. 239 с.
19. Легенчук С. Бухгалтерський облік витрат для цілей оподаткування як джерело асиметричної інформації / С. Легенчук, Д. Лозинський // [Електронний ресурс]. URL: <http://vsve.ho.ua/index.php?type=full&name=ekdum/legenchuk>
20. Мельник М.І., Лещух І.В. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності : монографія / М.І. Мельник, І.В. Лещух. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», 2015. 330 с.
21. Метелиця В.М., Подолянчук О.А. Управління ризиками блокування податкових накладних/розрахунків коригувань агропідприємств. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2020. №2. С. 132-149.
22. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція): [монографія] / В. Л. Андрущенко; Т. В. Тучак. К.: Алерта, 2013. 384 с.
23. Облік, аналіз, аудит, звітність та оподаткування в умовах глобалізації економіки»: монографія / за ред. к.е.н., проф. Й.Я. Даньківа. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 244 с.

24. Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій: [колективна монографія] / за заг. ред. МармутьЛ. О. Херсон: Айлант, 2019. 334 с.
25. Пасемник О.Г. Роль облікової інформації в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в процесі прийняття управлінських рішень [Електронний ресурс] / О. Г. Пасемник // Інноваційна економіка. 2010. №2. URL:: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2010_2/105.pdf. (дата звернення: 10.01.2024).
26. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок: новації реформ та їх наслідки: монографія. К.: Алерта, 2018. 442 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 124). URL:http://ndifp.nusta.edu.ua/files/doc/2018_mono_NDI_Podatok_na_dohody.
27. Проблемні аспекти та перспективи розвитку обліку, контролю, аналізу і оподаткування суб'єктів господарювання в умовах глобалізації економіки: монографія / – Кривий Ріг: Вид., 2017. 408 с.
28. Реформування обліково-контрольної системи підприємств України за міжнародними стандартами : монографія / за ред. Н.О. Лоханової. Харків: «Діса плюс», 2018. 220 с.
29. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія / Сторожук Т.М., Занько Б.М., Колісник О.П. та ін.; за заг. ред. Т.М. Сторожук. – Ірпінь: УДФСУ, 2021. – 256 с
30. Садовська І. Б., Нагірська К.Є. Облік і оподаткування в управлінні проектами: навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 181 с
31. Свідерський Д. Є. Методологія та організація складання фінансової і податкової звітності та їх аудит: монографія/ Д.Є. Свідерський. К.: КНЕУ, 2012. 290 с.
32. Святош С.В. Подолання інформаційної асиметрії, повнота та оперативність подання податкової звітності як превентивні заходи ухилення від оподаткування. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. № 1(13). 2018. С. 113-119. URL: <https://rsglobal.pl/index.php/ijite/article/view/631>
33. Сучасні тенденції обліку, аналізу й оподаткування в умовах євроінтеграції : монографія / за заг. ред. Т. Г. Савченка, І. М. Бурденко. Суми :Сумський державний університет, 2020. 203 с.
34. Теорія та методологія обліку, оподаткування, аудиту та аналізу в системі інформаційного забезпечення управління суб'єктами господарювання: колективна монографія/За ред. Д.є.н., проф. О.А. Сарапіної; ХНТУ.-Херсон,Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2018. 272 с.
35. Теорія і практика визначення оподаткованого прибутку підприємств в Україні: обліковий аспект: монографія / [Павлова І. М., Серебрянський Д. М., Смірнова О. М., Стадник М. В., Тарангул Л. Л.]; за заг. ред. О. М. Смірнової. К.: Алерта, 2014. 500 с.
36. Черниш, С. С. Аналіз інформативності фінансової звітності підприємств / С.С. Черниш // *Інноваційна економіка*. 2011. №2. URL:: <http://www.nbu.gov.ua>
37. Чечетова-Терашвілі, Т. М. Аналіз інформаційної прозорості прийняття стратегічних рішень в системі корпоративного управління підприємством/ Т.М. Чечетова-Терашвілі, Т.В. Олійник. URL:: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2012_11_1/Chechetova.pdf.
38. Удосконалено оподаткування прибутку підприємств в Україні /. Т.І Єфименко, Л.Г. Ловінська, Є.В. Калюга та ін. :за заг .ред.. Т.І Єфименко, Л.Г. Ловінської.- К. ДННУ «Академія фінансового управління». 2013 526с.
39. Шигун М.М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія (Текст): монографія / М.М.Шигун. Житомир: ЖДТУ, 2009. 632 с.
40. Dunning J. H. *Multinational Enterprises and the Global Economy* / J. H. Dunning, S. M. Lundan. 2nd ed. - Cheltenham, UK : Edward Elgar Publishing Ltd, 2008. 960 p.

41. Giovanoli M. The Reform of the International Financial Architecture after the Global Crisis. International Law and Politics
42. Information Economy Report 2021. Unlocking the Potential of E-commerce for Developing Countries / UNCTAD. - 2021
43. Innovation in Public Financial Management: In an increasingly complex and uncertain global environment: Global financial management leaders survey 2021
44. Innovation in Public Financial Management: In an increasingly complex and uncertain global environment: Global financial management leaders survey 2021
45. Irwin T. Government Guarantees: Allocating and Valuing Risk in Privately Financed Infrastructure Projects / T. Irwin.
46. Leo Gough Global Finance. 2002. Capstone Publishing (a Wiley company) 8 Newtec Place Magdalen Road Oxford OX4 1 RE United Kingdom. – <http://www.capstoneideas.com>.
47. Oyugi J. Comparative Case Study Research on Public Participation in National Level Government Fiscal Policy and Budget Processes. Outline of Case Study Kenya / J. Oyugi- 2015. - Aug.
48. Public Financial Management and Its Emerging Architecture / ed. by M. Cangiano, T. Curristine, M. Lazare. - Washington, DC : IMF, 2012. 464 p.
49. Seyf A. Globalization and the crisis in the international economy / A. Seyf // Global Society. - 1997. - Vol. 11, iss. 3. - P. 299-324.
50. The effect of corporate taxes on investment and entrepreneurship. Working paper 13756 [Електронний ресурс] / Djankov S., Ganser T., McLiesh C., Ramalho R., Shleifer A. // National Bureau of Economic Research. 2008. URL: <http://www.nber.org/papers/w13756>
51. The WorldEconomy after the Global Crisis: A New Economic Order for the 21st Century / ed. By B. Eichengreen, B. Park. - World Scientific Publishing co. Pte. Ltd., 2012. - 232 p.
52. Trade and Development Report, 2021. Making the international financial architecture work for development / UNCTAD. - New York ; Geneva, 2015. - 187 p.
53. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable : Resolution adopted by the General Assembly
54. Trends in global export volume of trade in goods from 1950 to 2014 (in billion U.S.dollars)
55. Winston, Albright. Practical Management Science. 2007. <http://www.kelley.in.edu/albrightbooks>
56. World Investment Report 2015: Reforming International Investment Governance. -P. 19

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
2. Офіційний портал Верховної ради України URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zp>
3. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної Митної служби України URL: <https://customs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL:<https://www.mof.gov.ua/uk>